

บทคัดย่อ

T160196

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การออกแบบและวางผังเมืองเชิงนิเวศสำหรับองค์กรบริหาร
ผู้วิจัย	ส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาพื้นที่บางกะเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ
ระดับการศึกษา	พ.ต.ท.บัณฑิต ประดับสุข
พ.ศ.	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา
ปีระชการรการที่ปรึการ	2547
การรการที่ปรึการ	ศาสตราจารย์ ดร.เกษม จันทร่แก้ว
	ดร. ธงชัย ไรจนกนัณฑ์
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีวัฒน์ สุนทรโรทก

จากปัญหัจำนวนประชากรของโลกมากขึ้นในแต่ละปี และส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเมือง ทำให้เกิดความแออัดและก่อให้เกิดปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น ปัญหาน้ำเสีย อากาศเสีย การจราจร อาชญากรรมและเศรษฐกิจ ประชาคมโลกได้ตระหนักในปัญหาดังกล่าว และได้ประชุมร่วมมือกันแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมนี้ และล่าสุดได้จัดทำแผนปฏิบัติการที่ 21 (AGENDA 21) ขึ้นสำหรับใช้ในช่วงศตวรรษที่ 21 ซึ่งในแผนดังกล่าวได้กล่าวถึงการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างยั่งยืน และรัฐบาลท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลกและในช่วงต้น ๆ ของการประชุมระดับโลก ได้มีการกล่าวถึงการใชสิ่งแวดล้อมศึกษาในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในเขตเมืองในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา บางส่วนได้รับการแก้ไขโดยใช้หลักการของการลอกเลียนแบบระบบของธรรมชาติช่วยในการออกแบบจัดการเอง ซึ่งเรียกว่า เมืองนิเวศ (ECOTOWN) สำหรับประเทศไทยก็ไม่แตกต่างจากประชาคมโลกทั่วไปในเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมใน เขตเมือง ทั้งนี้ประเทศไทยเองได้เคยมีวิธีการใช้ชีวิตที่เคารพต่อธรรมชาติมาก แต่ปัจจุบันเมืองต่าง ๆ ในประเทศไทยประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมาก ผู้ทำการวิจัยได้ตระหนักในปัญหาดังกล่าวจึงนำเอาหลักการและความคิดในเรื่องเมืองนิเวศมาประยุกต์ใช้ในประเทศไทย เนื่องจากยังไม่มีหรือนำหลักการดังกล่าวมาใช้ ซึ่งการออกแบบวางแผนเมืองนิเวศ ก็คือการศึกษาระบบของธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งก็คือระบบนิเวศ โดยทำการศึกษาในด้านโครงสร้าง (STRUCTURE) และหน้าที่ (FUNCTIONS) ของระบบ เพื่อให้ระบบของเมืองในด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ทำหน้าที่ได้อย่างสมดุล เกิดความยั่งยืน มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยทำการศึกษาดัชนีในแต่ละปัจจัยของเมือง ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ และทำการออกแบบ

จัดการปัจจัยต่าง ๆ นั้น มีความสอดคล้องกันทั้ง 3 ปัจจัยโดยมีค่าดัชนีที่เหมาะสมตามสภาพของแต่ละพื้นที่ ในการวิจัยนี้ได้ใช้พื้นที่บางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นกรณีศึกษา เนื่องจากเป็นเมืองที่มีลักษณะ เป็นเมืองกึ่งชนบท และมีสภาพเกือบเป็นเกาะ จึงไม่มีปัจจัยภายนอกมากระทบมาก และยังมีลักษณะเมืองที่เป็นเนื้อเดียวกัน จึงเหมาะแก่การเป็นพื้นที่ศึกษาสำหรับโครงการนี้

จากการวิจัยนี้ทำให้ได้ทราบถึงดัชนีของปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบในการออกแบบเมืองเชิงนิเวศ รูปแบบพิมพ์เขียวและหลักการจัดการด้านผังเมืองสำหรับเมืองเชิงนิเวศ และคู่มือ (GUIDE BOOK) สำหรับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการออกแบบวางแผนเมืองเชิงนิเวศในท้องถิ่นตนเอง

Abstract

TE 160196

Thesis Title	Design and Planning Ecotown For Local Government Case Study : Bankrachao Area Amphoe Phapadang Changwat Samutprakarn
The Researcher	Bandit Pradabsook POL.LT.COL.
Level of Study	Master Degree of Science Environmental Education
Year	2004
Chairman of Thesis Adviser	Prof. Dr. Kasem Jankaeow
Thesis Adviser	Dr. Thongchai Rojanakanand Asst. Prof. Siriwat Soondarotok

from the problem of town environment of the world though in thailand. It made the impaction to the environment. The united nation was converned about this problem. So they recease the agenda 21 for soule the problem. and in three decases some countries. used the natural principle to soule the problem called "ecotown" in thailand also. We have this problem. So the purpose of this researeh was to study the indicators of the elements of town for desion and planning ecotown and desion the eviromental programs for trainning the members of local governments for making knowledge raising the attitude and skills. For protecting the town environment. The main concept of this research have two concepts. One is evironment science by using ecosystem. Applied to designing and planning ecotown. Two is using the evironment education. For changing the behavior. For protecting the town environmental. And this two ways must done by integretion. For to the taroet and sustainability of town ecosystem.